

[Minister Hans Sølvhøj.]

opnået enighed om 9 hovedbestemmelser i en traktat om fredelig udnyttelse af verdensrummet. Følgende problemer var endnu uløst:

a) USA ønskede for det første i lighed med bestemmelserne i Antarktis-traktaten ret til ubetinget inspektion af installationer m. v. i verdensrummet, medens Sovjetunionen, der i princippet accepterede tanken om inspektion, var af den opfattelse, at der på forhånd skulle træffes aftale om tidspunktet for hver enkelt inspektion.

b) Fra amerikansk side ønskede man endvidere optaget en bestemmelse om, at staterne skulle være forpligtede til at rapportere og offentliggøre resultaterne af deres virksomhed i det ydre rum, medens man fra sovjetisk side kun var rede til på frivillig basis at give oplysninger om den faktiske virksomhed og ikke om resultaterne.

c) Endelig ønskede Sovjetunionen optaget en bestemmelse om, at stater, der yder bistand til en anden stat med hensyn til virksomhed i det ydre rum og på himmellegemerne, efter anmodning skal yde andre stater en tilsvarende bistand. Fra amerikansk side fandt man ikke at kunne acceptere denne mestbegunstigelsesbestemmelse.

De i underudvalget opnåede resultater udgjorde grundlaget for den videre behandling af spørgsmålet på FN's 21. generalforsamling, som derefter den 19. december 1966 enstemmigt vedtog det resolutionsudkast, der med blandt andre Danmark som medforslagsstiller anbefalede traktatteksten til undertegnelse af det størst mulige antal stater. At det i sidste ende lykkedes at bygge bro mellem de modstående synspunkter, må hovedsagelig tilskrives direkte drøftelser mellem den amerikanske og sovjetiske delegation.

Direkte betydning for Danmark vil traktaten naturligvis kun kunne få i den udstrækning, hvori vi deltager eller fremtidigt kommer til at deltage i internationale rumforskningsprogrammer. Som eksempel herpå kan nævnes Danmarks deltagelse i Den europæiske Organisation for Rumforskning, ESRO, der på sit program har opsendelse af forskningssatellitter, og hvis konvention udtrykkeligt bestemmer, at organisationen skal have til formål udelukkende i fredeligt

øjemed at muliggøre og fremme samarbejdet mellem de europæiske stater inden for rumforskning og rumteknik. ESRO-konventionen, der blev underskrevet i Paris den 14. juni 1962, er således ganske i overensstemmelse med de almindelige principper, der er nedlagt i rumtraktaten. Endvidere har traktaten betydning for telekommunikation ved hjælp af kunstige satellitter. Her deltager Danmark i det ved overenskomst af 20. august 1964 dannede konsortium til gennemførelse af den midlertidige ordning vedrørende et globalt, kommercielt satellitkommunikationssystem, INTELSAT.

Afgørende for vor stilling til den foreliggende traktat har det været, at den dels betegner et nyt betydningsfuldt skridt på vejen henimod international afspænding og nedrustning, dels bidrager til at fastlægge retsregler for menneskets færden i det ydre rum.

På denne baggrund anser regeringen det for ønskeligt, at Danmark ratificerer traktaten. For at markere Danmarks positive interesse for den afspændingspolitiske linje, traktaten er udtryk for, lægger regeringen vægt på, at man fra dansk side er klar til at ratificere traktaten på et forholdsvis tidligt tidspunkt.

Idet jeg vedrørende traktatens nærmere indhold henviser til det foreliggende forslag, tillader jeg mig at anbefale forslaget om Danmarks ratifikation af traktaten om principper for staters virksomhed ved udforskning og udnyttelse af det ydre rum, herunder månen og andre himmellegemer.

Ordføreren for forslagsstillerne (Guldberg): Jeg har herved den ære at fremsætte forslag til lov om fremme af bevægeligheden på arbejdsmarkedet.

Forslaget er en genfremsættelse af det forslag, som af venstre blev fremsat i samlingen 1965-66, og hvorom der af udvalget er afgivet beretning den 26. september 1966. (Folketingstidende 1965-66, tillæg B. sp. 1645).

Det fremgår heraf, at udvalgsarbejdet ikke kunne tilendebringes, fordi der ikke var fremkommet endelige svar på samtlige de spørgsmål, som var stillet af udvalget.

Forslaget blev derfor genfremsat den 13. oktober 1966 med henblik på en fortsættelse